

پیشگیری اجتماعی از خشونت علیه اطفال در خانواده

تالیف:

رویا عبدالحی

www.ketab.ir

انتشارات قانون یار

۱۴۰۲

عبدالهی، رویا، ۱۳۶۴ -	:	سرناسه
پیشگیری اجتماعی از خشونت علیه اطفال در خانواده / تألیف رویا عبدالهی.	:	عنوان و نام پدیدآور
تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۲.	:	مشخصات نشر
۱۴۶ ص.	:	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹۶-۴۲-۱	:	شابک
فیا	:	وضعیت فهرست نویسی
Children -- Violence against-- Iran	:	موضوع
Children -- Violence against -- Prevention	:	
Children -- Legal status, laws, etc. -- Iran	:	
Child abuse -- Iran --	:	
Abusive parents کودک آزاری ایران - پیشگیری	:	
Prevention	:	
۴/۶۲۵۰HV	:	رده بندی کنگره
۱۵۰۸۳/۳۶۴	:	رده بندی دیویی
۹۲۵۷۹۰۵	:	شماره کتابشناسی ملی
فیا	:	اطلاعات رکورد کتابشناسی

انتشارات قانون یار

پیشگیری اجتماعی از خشونت علیه اطفال در خانواده

تألیف: رویا عبدالهی

ناشر: قانون یار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹۶-۴۲-۱

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، موسسه قانون یار

۵۲۶ و ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

ثبت سفارش تلفنی (ارسال به سراسر کشور) ۰۲۱۴۴۴۴۱۷۶۴-۸۴

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
۱۳	مقدمه
فصل اول: بررسی و شناخت خشونت علیه کودکان و نقض حقوق آن‌ها با مذاقه در نقش خانواده	
۱۹	در راستای ایجاد خشونت خانگی برای کودکان
۱۹	بخش اول: بررسی و مفهوم خشونت
۲۳	بخش دوم: شناسایی مفهوم کودک
۲۷	بخش سوم: نگاه عبوس قانونگذار به کودک معارض قانون
۳۰	بخش چهارم: نگاهی به قوانین و حقوق کودکان در ایران
۳۸	بخش پنجم: نقض حقوق کودکان و خشونت علیه کودکان
۴۸	بخش ششم: انواع خشونت علیه کودکان، علل و نتایج آن
۶۰	بخش هفتم: جایگاه فقهی خشونت علیه کودکان
۶۴	بخش هشتم: نگاهی به خشونت خانگی علیه کودکان با مذاقه در عوامل خشونت خانگی علیه کودکان
۷۵	بخش نهم: بررسی و تحلیل پیشگیری از جرم
۸۲	بخش دهم: بررسی پیشینه پژوهش
۹۳	فصل دوم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۹۳	بخش اول: بررسی یافته‌های توصیفی
۹۸	بخش دوم: بررسی یافته‌ها استنباطی
۱۰۰	بخش سوم: تحلیل رگرسیون چندگانه
۱۰۲	بخش چهارم: مدل تحلیل مسیر خشونت علیه کودک در خانواده
۱۰۶	بخش پنجم: بررسی آزمون فرضیات

پیشگفتار

کتاب حاضر به بررسی موضوع پیشگیری اجتماعی از خشونت علیه اطفال در خانواده می‌پردازد. هدف اصلی این کتاب شناسایی مهمترین راهکارهای پیشگیرانه اجتماعی از خشونت علیه اطفال در خانواده می‌باشد که شامل تعیین میزان تأثیر پیشگیری اجتماعی رشد مدار و پیشگیری اجتماعی جامعه مدار است. یکی از مصادیق مهم بزه دیدگی اطفال در جوامع مختلف از جمله در جامعه کنونی ما خشونت علیه اطفال در خانواده می‌باشد که مطابق داده‌های آماری بخش قابل توجهی از بزه دیدگی اطفال و نوجوانان در محیط خانواده می‌باشد بر این اساس ضرورت دارد تا با اتخاذ تدابیر پیشگیرانه بویژه پیشگیری اجتماعی نسبت به کاهش بزه دیدگی اطفال در خانواده و از جمله خشونت علیه آنها اقدام نمود. کودک آزاری نه تنها امروز و دیروز کودکان را نشانه می‌رود بلکه از آنها بزرگسالانی ضعیف النفس، تحقیر شده و با عزت نفس بسیار پایین می‌سازد که یا در خود فرو می‌روند و منزوی گونه می‌زیستند و یا از جامعه انتقام می‌گیرند. پژوهش حاضر سعی دارد ضمن بررسی پدیده کودک آزاری، عوامل خانوادگی مؤثر بر آن را با تکیه بر چهارچوب نظری بررسی کند و گسترش روزافزون جوامع، زندگی نوین اجتماعی پیچیدگی فناوری و به دنبال آن تغییرات مهمتر در شرایط اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی، ظهور بزه یا جرم را به شیوه‌های مختلف و در سطح وسیعی افزایش می‌دهد که بازتاب آن به نوعی در بطن جامعه تأثیر گذاشته و آن را متحول می‌سازد. این دگرگونی دوباره در فرآیند تکوینی بزه به صورت‌های نوین نمودار گشته و این چرخه به همین ترتیب تکرار می‌شود. در این گزار کودکان به عنوان آسیب پذیرترین نقش

آفرینان صحنه جرم در قالب بزه دیده همواره مورد توجه دولت مردان، سیاست گزاران، متخصصین و پژوهشگران بوده و آنها را بر آن داشته اند که در جهت مهار بزه دیدگی کودکان به ارائه ی راه کارهای علمی کاربردی مبادرت ورزند. و به این جهت توجه ویژه و مضاعف- جامعه به خصوص دولت ها و برنامه ریزی همه جانبه و دقیق، تضمین جهت نایل- آمدن به اهداف عالی سیاست های پیشگیرانه است. و کودکان به دلیل وضعیت و موقعیت آسیب پذیری که به لحاظ جسمی، روانی و اجتماعی آن برخوردارند، به افراد دارای پیش زمینه ی بزه دیدگی یا بزه « یا « افراد بالقوه آسیب پذیر « عنوان و اصولاً به دلیل همین وضعیت بیشتر آسیب پذیر از آنها «بزه دیدگان بالقوه نام می برند و در مقایسه با افراد بزرگسال است که قانونگذاران برای جلوگیری از (بزه دیدگی) آنها چه در درون خانواده و چه در درون اجتماع، به مکرر عنوان حمایت های کیفری افتراقی ویژه از آنها مبادرت ورزیده اند این سیاست کیفری افتراقی در چهارچوب قوانین جزایی از دو سازوکار بهره می جوید :

اول : سازوکار جرم انگاری خاص از رفتارها که به جسم، روان، اخلاق و وضعیت اجتماعی کودک لطمه وارد می کند ؛ دوم : سازوکار تشدید بزه کاران که در مورد اطفال مرتکب جرم شده اند و به عبارت دیگر کودکان را به عنوان بزه دیده خود انتخاب کرده اند. قانونگذار کیفری ایران تا قبل از تصویب قانون حمایت از کودکان و نوجوانان در آذر ماه سال ۱۳۸۱ از یک سیاست کیفری افتراقی منسجم و هماهنگ در برخورد با جرایم ارتكابی علیه اطفال پیروی نکرده بود، هر چند از ابتدای قانونگذاری در کشور ما چه در قوانین جزایی نظیر قانون مجازات عمومی و قانون مجازات اسلامی و چه در قوانین پراکنده دیگر، قانونگذار ناخودآگاه و در برخی موارد هدفمند از دو سازوکار یاد شده پراکنده سود جسته است. تصویب قانون حمایت از کودکان و نوجوانان یک نوع نوآوری در حقوق جزایی ایران به نحو عام و حقوق کیفری اطفال به نحو خاص محسوب می شود که هم به لحاظ عواملی که

منجر به ارائه و تصویب آن شد و هم به دلیل محتوا بدیع است اما این قانون طی تصویب با چالش‌های فراوانی روبه‌رو کرد که تا حدودی از هدف اولیه خود دور کرد. بدین ترتیب می‌توان گفت که بزه دیدگی اغلب معلول عوامل مختلفی چون: ضعف جسمی، عدم تعادل روحی و روانی، فقدان موقعیت اجتماعی و عدم مراقبت محیطی است پس میزان احتمال بزه دیدگی برخی از افراد به لحاظ ویژگی‌های خاص که دارند بیش از سایرین است. بنابراین می‌توان این گروه را بزه دیدگان مستعد، بالقوه یا آسیب پذیر معرفی نمود. بدین سان حقوق کیفری با استفاده از سازوکارهای خاص خود یعنی سازوکار جرم انگاری ویژه برخی رفتارها و تشدید کیفری بزه کارانی که کودکان را به عنوان بزه دیده خود انتخاب می‌کنند، به حمایت کیفری افتراقی از اطفال می‌پردازد تا از این طریق ضریب آسیب پذیری آنها را پایین بیاورد. تدوین کنندگان طرح حمایت از کودکان و نوجوانان نیز در دفاع از تصویب این طرح به واقعیت‌ها و یافته‌های جرم شناسی و بزه دیده شناختی یاد شده بی توجه نبوده و از آنها تأثیر پذیرفته‌اند.